

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai

2021-08- Nr. (2.30Mr-43) 6V-
Į 2021-08-13 Nr. R2-()-5175

DĖL NEPRIKLAUSOMŲ ELEKTROS ENERGIJOS TIEKĖJŲ PASIŪLYMŲ Palyginimo priemonių patikimumo ženklo suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo projekto viešosios konsultacijos

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba gavo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos viešajai konsultacijai pateiktą Nepriklausomų elektros energijos tiekėjų pasiūlymų palyginimo priemonių patikimumo ženklo suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo projektą, reg. Nr. 21-28569 (toliau – Projektas).

(2) Remiantis Energetikos įstatymu, energetikos sektoriuje valstybinio reguliavimo funkcijas atlieka ir reguliuojamos veiklos vykdymo priežiūrą bei kontrolę užtikrina Valstybinės energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba). Atsižvelgiant į Tarybai priskiriamą kompetenciją, jos specializaciją energetikos sektoriuje ir energetikos sektoriaus reguliavimo kompleksiskumą, ši sektorių reglamentuojančių teisės aktų dėl jų įtakos konkurencijai tarp energetikos sektoriaus rinkos dalyvių visų pirma turėtų įsivertinti pati Taryba.

(3) Konkurencijos taryba taip pat turi įgaliojimus tiek vertinti šio sektoriaus reguliavimo įtaką konkurencijai, tiek tirti šiame sektoriuje veikiančių viešojo administravimo ir ūkio subjektų daromus Konkurencijos įstatymo pažeidimus. Šiuo raštu Konkurencijos taryba teikia bendro pobūdžio pastebėjimą, tačiau tai niekaip neriboja jos įgaliojimų ateityje teikti išvadas dėl atitinkamo teisinio reguliavimo poveikio konkurencijai, ar atlikti ūkio subjektų ir viešojo administravimo subjektų veiksmų tyrimus, atsižvelgiant į teisinį ir ekonominį visų aplinkybių kontekstą.

(4) Projekto 6 punkte nustatomi elektros energijos pasiūlymų palyginimo priemonėms keliami reikalavimai. Informacijos apie tiekėjų siūlomas prekių kainas prieinamumas gali padėti vartotojams geriau įvertinti alternatyvius pasiūlymus ir taip paskatinti konkurenciją. Vis dėlto, konkurenciją skatinantis tokios priemonės poveikis turėtų būti palyginamas su galimu konkurencijos sumažėjimu.

(5) Konkurencijos įstatymo 5 straipsnis draudžia visus susitarimus tarp ūkio subjektų, kuriais siekiama riboti arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant susitarimus nustatyti tam tikros prekės gamybos ar pardavimo kiekius. Konkurenciją ribojantys susitarimai gali būti sudaromi tiek tiesiogiai, tiek ir tarpininkaujant kitiems ūkio subjektams ar valstybės institucijoms.

(6) Informacijos apie pasiūlymus prieinamumas savaime nėra draudžiamas, o tam tikrais atvejais, kai rinka tikrai konkurencinga, gali turėti neutralų ar net teigiamą poveikį konkurencijai. Vis dėlto, tai, ar tam tikros informacijos prieinamumas sukels grėsmę ir (ar) apribos konkurenciją rinkoje, iš esmės priklauso nuo rinkos savybių (koncentracijos, įėjimo į rinką kliūčių), informacijos savybių (jautrumo, naujumo, detalumo) bei informacijos prieinamumo pobūdžio (pavyzdžiui, atnaujinimo dažnumo).

(7) Strategiškai jautrios komercinės ūkio subjektų informacijos mainai gali dirbtinai padidinti skaidrumą rinkoje, todėl ūkio subjektai turėtų galimybę sužinoti komerciškai jautrią savo konkurentų informaciją. Dėl to galėtų sumažėti konkurentų elgesio rinkoje nepriklausomumas ir jų paskatos konkuruoti, taip pat ūkio subjektų savarankiškumas priimant sprendimus. Skaidrumo rinkoje padidėjimas tiekėjams leidžia lengviau derinti savo veiksmus ir daryti ribojamąjį poveikį

konkurencijai (sudaryti slaptą susitarimą). Rizika dėl konkurencijos ribojimo didėja, jei komerciškai jautri informacija atskleidžiama koncentruotose rinkose.

(8) Atkreipiame dėmesį, kad siūlomas Projekto 6.1 punkto reikalavimas gali nebūti pakankamas, kad rinkos dalyviai negautų prieigos prie konkurentų individualių pasiūlymų. Pavyzdžiui, keli nepriklausomi rinkos dalyviai gali kiekvienas turėti po 20 procentų akcijų palyginimo priemonę valdančioje įmonėje ir, kaip akcininkai, gauti prieigą prie visų palyginimo priemonės duomenų, kurie galimai apimtų paprastiems rinkos dalyviams neprieinamus duomenis. Toks modelis gali sukurti prielaidas rinkos dalyviams gauti prieigą prie komerciškai jautrių konkurentų duomenų (individualių pasiūlymų konkreitiems vartotojams). Todėl siūlome apsvarstyti galimybę Projekte įtvirtinti nuostatą, draudžiančią rinkos dalyviams gauti informaciją apie konkurentų pasiūlymus iš palyginimo priemonę valdančios įmonės.

(9) Galiausiai, pažymėtina, kad Konkurencijos įstatymo 4¹ straipsnio 1 dalies 11 punktas įpareigoja teisės akto projekto rengėją atlikti poveikio konkurencijai vertinimą, kai siūlomas reguliavimas reikalauja ar skatina viešai skelbti informaciją apie ūkio subjektų prekių kainas, kaštus, pardavimus ar gamybos apimtis. Tokį vertinimą rekomenduojame atlikti pagal Konkurencijos tarybos parengtas „Sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires“¹.

(10) Jeigu Jums kiltų klausimų dėl šiame rašte pateiktų pastabų ir pasiūlymų, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininko pavaduotojas,
pavadojantis pirmininką

Elonas Šatas

tel. (8 5) 212 6589

¹ Prieiga per internetą: https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/news_2012-06-11_gaires.pdf